

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

 Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

«31» 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Зовнішня політика великих держав

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	«Міжнародна інформаційна безпека»
Вид дисципліни	за вибором

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“29” серпня 2023 р., протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

К. політ.н., доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки
Свєнєнєя СОЛОВИХ

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від “28 ” серпня 2023 року № 1

В.о. завідувача кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

 Дмитро МИКОЛЕНКО
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародна інформаційна безпека»

Гарант освітньо-професійної програми

 Олена ДОЦЕНКО
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

 Лариса ГРИГОРОВА – БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**Зовнішня політика великих держав**» складена відповідно до освітньо-професійної програми «**Міжнародна інформаційна безпека**» підготовки магістра за спеціальністю 291 «**Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії**»

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців належних знань, формуванні вмінь і навичок особливостей формування зовнішньої політики великих держав у контексті трансформації міжнародних відносин.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни є:

формування загальних компетентностей:

ЗК6. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

формування спеціальних (фахових) компетентностей:

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.

СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

СК4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому,

економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК6. Здатність використовувати для дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та для регіональних студій теоретичні та методологічні підходи політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень.

СК8. Здатність організовувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, розробляти, аналізувати і оцінювати дипломатичні та міжнародні документи

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Вибіркова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-й
Семестр	
3-й	-й
Лекції	
18 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
6 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
96 год	год.
Індивідуальні завдання	
- год.	

1.6. Заплановані результати навчання

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

РН1. Знати та розуміти природу, джерела та напрями еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

РН6. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та

методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.

РН10. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

РН15. Формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати моделі об'єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

РН18. Здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних сферах міжнародного співробітництва.

РН19. Брати участь у професійній дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхню точку зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.

РН20. Організовувати та вести професійні дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

РН22. Демонструвати здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Визначення поняття «велика держава» у міжнародних відносинах

Поява терміну «велика держава». Історична ретроспектива складу великих держав. Сучасне трактування поняття «велика держава».

Тема 2. Теоретичні засади дослідження зовнішньої політики великих держав

Поняття зовнішньої політики. Методи аналізу зовнішньої політики. Інституційна складова формування та реалізації зовнішньої політики.

Тема 3. Зовнішня політика США

Формування зовнішньої політики США. Основні напрямки сучасної зовнішньої політики США. США в сучасних міжнародних конфліктах. США в міжнародних організаціях.

Тема 4. Зовнішня політика КНР

Формування зовнішньої політики КНР. Основні напрямки сучасної зовнішньої політики КНР. КНР в сучасних міжнародних конфліктах. КНР в міжнародних організаціях.

Тема 5. Зовнішня політика Великої Британії

Формування зовнішньої політики Великої Британії. Основні напрямки сучасної зовнішньої політики Великої Британії. Велика Британія в сучасних міжнародних конфліктах. Велика Британія в міжнародних організаціях.

Тема 6. Зовнішня політика Французької Республіки

Формування зовнішньої політики Франції. Основні напрямки сучасної зовнішньої політики Франції. Франція в сучасних міжнародних конфліктах. Франція в міжнародних організаціях.

Тема 7. Зовнішня політика РФ

Формування зовнішньої політики РФ. Основні напрямки сучасної зовнішньої політики РФ. РФ в сучасних міжнародних конфліктах. РФ в міжнародних організаціях.

Тема 8. Зовнішня політика Німеччини

Формування зовнішньої політики Німеччини. Основні напрямки сучасної зовнішньої політики Німеччини. Німеччини в сучасних міжнародних конфліктах. Німеччина в міжнародних організаціях.

Тема 9. Україна у зовнішньо політичних доктринах великих держав

Зовнішня політика України до великих держав. Україна у

зовнішньополітичних доктринах великих держав.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усьог о	У тому числі				
л		п/ с	ла б	ін д	с. р	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Визначення поняття «велика держава» у міжнародних відносинах	13	2				11
Тема 2. Теоретичні засади дослідження зовнішньої політики великих держав	13	2				11
Тема 3. Зовнішня політика США	15	2	2			11
Тема 4. Зовнішня політика КНР	15	2	2			11
Тема 5. Зовнішня політика Великої Британії	15	2	2			11
Тема 6. Зовнішня політика Французької Республіки	12	2				11
Тема 7. Зовнішня політика РФ	12	2				10
Тема 8. Зовнішня політика Німеччини	12	2				10
Тема 9. Україна у зовнішньополітичних доктринах великих держав	12	2				10
Разом	120	18	6			96

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
3	Тема 3. Зовнішня політика США	2
4	Тема 4. Зовнішня політика КНР	2
5	Тема 5. Зовнішня політика Великої Британії	2
	Разом	6

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Визначення поняття «велика держава» у міжнародних відносинах	11

	Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка презентацій та доповідей	
2	Тема 2. Теоретичні засади дослідження зовнішньої політики великих держав Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка презентацій та доповідей	11
3	Тема 3. Зовнішня політика США Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка презентацій та доповідей	11
4	Тема 4. Зовнішня політика КНР Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	11
5	Тема 5. Зовнішня політика Великої Британії Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка презентацій та доповідей	11
6	Тема 6. Зовнішня політика Французької Республіки Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка презентацій та доповідей	11
7	Тема 7. Зовнішня політика РФ Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка презентацій та доповідей	10
8	Тема 8. Зовнішня політика Німеччини Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка презентацій та доповідей	10
9	Тема 9. Україна у зовнішньо політичних доктринах великих держав Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	10
	Разом	96

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Навчальним планом не передбачено виконання індивідуального завдання.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП представлено у табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН1.	Знати та розуміти природу, джерела та напрями еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
РН6.	Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
РН8.	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження,

		наукового дослідження, її презентація	залікова робота
PH10.	Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
PH15.	Формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати моделі об'єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
PH18.	Здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних сферах міжнародного співробітництва.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
PH19.	Брати участь у професійній дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз,	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях,

	комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхню точку зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.	інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, презентація	оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
PH20.	Організовувати та вести професійні дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
PH22.	Демонструвати здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що

підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

При вивченні дисципліни застосовується поточний контроль та підсумковий семестровий види контролю.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання (засвоєння окремих тем) передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

– контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних, семінарських та практичних занять (усні виступи, участь в обговоренні окремих питань, участь у груповій дискусії, виконання практичних завдань);

– контроль та оцінювання якості підготовки та розробки завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;

– контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді експрес-тестування);

– контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;

– контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати результати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;

– оцінювання вмінь та навичок збирати, оброблювати та аналізувати дані.

Критеріями оцінювання при поточному контролі є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях, семінарських і практичних заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність студента засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на семінарських і практичних заняттях, рівень знань за результатами опитування на семінарських і практичних заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи оцінювання	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Усне опитування на лекціях, семінарських і практичних заняттях	Здобувач вищої освіти демонструє всебічні, систематизовані, глибокі знання навчального матеріалу, здатність логічно обґрунтовувати власну думку простою і зрозумілою мовою, знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	6-8
	Здобувач вищої освіти демонструє знання навчального матеріалу, знання фахової літератури, передбачені на рівні аналогічного відтворення, але припускається окремих несуттєвих помилок	3-5
	Здобувач вищої освіти демонструє слабкі знання навчального матеріалу, фахової літератури навіть на рівні аналогічного відтворення, припускається суттєвих помилок	0-2
Письмове опитування на лекціях та семінарських і практичних заняттях	Здобувач вищої освіти демонструє всебічні, систематизовані, глибокі знання навчального матеріалу, здатність обґрунтовувати власну думку, знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	6-8
	Здобувач вищої освіти демонструє знання навчального матеріалу, знання фахової літератури, передбачені на рівні аналогічного відтворення, але припускається окремих несуттєвих помилок	3-5
	Здобувач вищої освіти демонструє слабкі знання навчального матеріалу, фахової літератури навіть на рівні аналогічного відтворення, припускається суттєвих помилок	0-2
Тестовий контроль на лекціях та семінарських і практичних заняттях	Тестовий контроль передбачає виконання тесту закритого типу, що містить 10 тестових питань, кожне з яких має 4 варіанти відповідей, лише одна з яких є вірною:	
	9-10 вірних відповідей;	6-8
	6-8 вірних відповідей;	3-5
	0-5 вірних відповідей.	0-2
Оцінювання виступів з доповідями на	Зміст доповіді відповідає темі і розкриває її повною мірою, доповідь супроводжується презентабельною графічною презентацією, відповіді на запитання є вичерпними, логічними і обґрунтованими	6-8

семінарських заняттях*	Зміст доповіді відповідає темі, але розкриває її не повністю або частково, доповідь супроводжується непрезентабельною графічною презентацією, відповіді на запитання є не повною мірою вичерпними, логічними і обґрунтованими	3-5
	Зміст доповіді не відповідає темі і не розкриває її сутності, відповіді на запитання є хаотичними, неточними або необґрунтованими	0-2
Оцінювання участі у дискусіях при обговоренні доповідей на семінарських заняттях	Здобувач вищої освіти бере активну участь у дискусії при обговоренні доповіді; запитання, які він ставить доповідачу, відповідають темі доповіді, є зрозумілими і суттєвими	1-2
	Здобувач вищої освіти бере участь у дискусії при обговоренні доповіді; запитання, які він ставить доповідачу, частково відповідають темі доповіді, подекуди є зрозумілими або суттєвими	0-1

* Додаткові бали нараховуються за творчий (аналітичний) характер виконаних робіт або за командну роботу, коли декілька здобувачів одночасно працюють і презентують доповідь за єдиною темою.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку у письмовій формі в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією програмою.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться за заліковими білетами. Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за одне теоретичне питання, дорівнює 20 балам.

Критерії оцінювання одного теоретичного питання залікового білету:

- 16-20 балів - студент цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити;

- 11-15 балів - студент розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування;

- 6-10 балів - студент розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, є помилки, матеріал викладає нелогічно;

- 0-5 балів - студент не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.

В разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам надається можливість скласти залік в тестовій формі дистанційно по залікових білетах, кожен з яких містить 40 тестових питань. На кожне тестове питання пропонується 4 варіанти відповідей, тільки одна з яких є вірною. За кожну вірну відповідь нараховується 1 бал.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання									Разо м	Заліков а робота	Сум а
Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	Т.9			
6	6	8	8	8	6	6	6	6			

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати **не менше 20 балів** з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю (максимум 40 балів) та балів, отриманих за результатами семестрового контролю (максимум 60 балів). Максимальна сума балів складає 100 балів.

Набрані рейтингові бали є основою для оцінки за шкалою ЗВО, яка наведена нижче.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	90 – 100
70-89	зараховано

50-69	
1-49	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Дорошко М. С. Геополітичні інтереси та зовнішня політика держав пострадянського простору : навчальний посібник для студентів напряму "Міжнародні відносини" / Микола Савович Дорошко . - Київ : Ніка-Центр, 2019 . - 226 с.
2. Глобалізація і сучасний міжнародний процес / за заг. ред. Б. Гуменюка і С. Шергіна. - К.: Університет «Україна», 2019
3. Зінько І. З. Зовнішня політика країн Північної Європи : навчальний посібник / Ігор Зіновійович Зінько . - Львів : Видавництво Львівського університету ім. І. Франка, 2018 . - 327 с.
4. Іваницька О. П.. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період (1990 і - 2000-і роки) : навчальний посібник / Ольга Павлівна Іваницька . - Київ : Слово, 2019 . - 719 с.
5. Коппель О. А., Пархомчук О. С. Міжнародні системи. Світова політика. - К.: ФАДА ЛТД, 2021.-224 с.
6. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України : підручник / Людмила Дмитрівна Чекаленко . — Київ : LAT і К, 2019 . - 478 с.

Допоміжна література

1. Гірчаков В. І. Зовнішня політика великих держав: історія та сучасність. К.: КНЕУ, 2007. 496 с.
2. Мельниченко Г. П. Зовнішня політика США: історія, теорія, практика. К.: Знання, 2002. 487 с.
3. Смульський В. А. Зовнішня політика Росії: історія та сучасність. К.: Знання, 2003. 463 с.
4. Харченко В. І. Зовнішня політика Китаю: історія та сучасність. К.: Знання, 2004. 447 с.
5. Шевченко В. П. Зовнішня політика Німеччини: історія та сучасність. К.: Знання, 2005. 455 с.
6. Барабашев Г. К. Зовнішня політика як система політичних відносин // Міжнародні відносини: теорія та практика. 2005. № 2. С. 5-17.
7. Гірчаков В. І. Зовнішня політика великих держав: динаміка та тенденції // Схід-Захід. 2006. № 3. С. 12-20.
8. Мельниченко Г. П. Зовнішня політика США в умовах глобалізації // Політичний менеджмент. 2007. № 2. С. 62-70.
9. Смульський В. А. Зовнішня політика Росії в контексті глобальних трансформацій // Міжнародні відносини: теорія та практика. 2008. № 2. С. 28-37.

10. Харченко В. І. Зовнішня політика Китаю в 21 столітті // Схід-Захід. 2009. № 3. С. 21-30.

11. ПЕРЕЛІК ЗАЛІКОВИХ ПИТАНЬ

1. Поява терміну «велика держава».
2. Історична ретроспектива складу великих держав.
3. Сучасне трактування поняття «велика держава».
4. Поняття зовнішньої політики.
5. Методи аналізу зовнішньої політики.
6. Інституційна складова формування та реалізації зовнішньої політики.
7. Формування зовнішньої політики США.
8. Основні напрямки сучасної зовнішньої політики США.
9. США в сучасних міжнародних конфліктах. США в міжнародних організаціях.
10. Формування зовнішньої політики КНР.
11. Основні напрямки сучасної зовнішньої політики КНР.
12. КНР в сучасних міжнародних конфліктах.
13. КНР в міжнародних організаціях.
14. Формування зовнішньої політики Великої Британії.
15. Основні напрямки сучасної зовнішньої політики Великої Британії.
16. Велика Британія в сучасних міжнародних конфліктах.
17. Велика Британія в міжнародних організаціях.
18. Формування зовнішньої політики Франції.
19. Основні напрямки сучасної зовнішньої політики Франції.
20. Франція в сучасних міжнародних конфліктах.
21. Франція в міжнародних організаціях.
22. Формування зовнішньої політики РФ.
23. Основні напрямки сучасної зовнішньої політики РФ. РФ в сучасних міжнародних конфліктах.
24. РФ в міжнародних організаціях.
25. Формування зовнішньої політики Німеччини.
26. Основні напрямки сучасної зовнішньої політики Німеччини.

27. Німеччини в сучасних міжнародних конфліктах.
28. Німеччина в міжнародних організаціях.
29. Україна у міжнародних відносинах.
30. Україна у зовнішньополітичних доктринах великих держав

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ (В ТОМУ ЧИСЛІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ ЧЕРЕЗ ПАНДЕМІЮ)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі GOOGLCLASS або Modle (проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на залікі студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборотою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **залік в тестовій формі дистанційно на платформі** (Google Classroom, в дистанційному курсі «Зовнішня політика великих держав».